

Disposition

- Historisk bakgrund till mantalslängderna
- Var hittar man handlingarna?
- Vilken nytta kan man ha av uppgifterna?
- Exempel från Riksarkivets arkivmaterial (gratis)
- Spridda exempel från ArkiuDigitals bredare arkivmaterial, (abonnemang krävs)

716 Mantals Läng för Kessingelands Södra Fogderie i Gelleborgs Högdingedome för År 1609. 317

Kat.	Årar	Årh. och h. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.
Summan									
Summan									

Fallet

Hög Sochn

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Karl Karlson	1								3	3
Olof Olofson	1			1	3				4	7
Olof Mattsson	1			1					1	4

Mantals	Årar	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.	Årh. h.
Summan										
Summan										

Årh. Olof Mattsson
Mattsson, Mattsson

Historisk bakgrund

Vad är en mantalslängd?

- Historiskt – en generell beteckning på en personförteckning i något visst syfte. Mantal = antal personer
- ”Mantalslängd” i senare/snävare bemärkelse: personförteckning upprättad för betalning mantalspenning (en personell skatt), för statens behov.
- En förteckning över antalet personer i ett hushåll som var skyldiga att betala årlig mantalspenning, och tidvis även andra personskatter. Senare även antal övriga personer.
- OBS, omfattning/innehåll varierar över tid – nu endast en översikt!

716 Mantalslängd för Helsingelands Södra Fogderie i Gelleborgs Högstingedome för År 1809 317

Kat.	Ålder	Namn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Mantals förel.	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Södra Fogderie		
																								21	22	
Hög Socken																										
		Karl Carlsson	1																							
		Olof Olofsson																								
		Olof Mattsson																								

Mantalslängder, en del av länets räkenheter

Anna Peters

DIS Mitt 2023-03-01

1635 års beslut om mantalslängder

- Beslut om mantalslängder i en kunglig förordning 1635 (förmyndarregeringen för drottning Kristina).
- Permanentning av två tidigare skatter:
  - **Kvarntullsmantalspenning** som beslutades 1625 och innebar en avgift för varje tunna säd som maldes
  - **Boskapsskatt**, en "tillfällig" skatt, beslutad 1620, men som kvarstod till och med 1641.
- Kvarntullsmantalspeng, eller mantalspeng, skulle betalas av alla personer från 12 år, senare mellan 15 och 62 år, från 1858 från 18 år.
- Vissa kategorier av personer undantogs från skatten, ffa fattiga och sjuka, tidvis även t.ex. adel, militära befäl och soldater i tjänst, studerande osv.

Förordning om mantalsskriuning 1635

Lätt normaliserad text:

För alla Landshövdingar i Sverige och Finland att utfordra boskapsskatten och kvarntullsmantalspenningarna.

1. På det att *boskapsskatten*, som nu åter på riksdagen av ständerna enhälligt till *krigsutförande* beviljat är, samt *kvarntullsmantalspenningarna* må komma Riket till godo, och icke genom åtskilliga underslev göras Kronan onyttigt, särdeles att *mantalets och boskapens anteckning* må på en tid ske, och därmed rättvisligen tillgå, så att Kungl. Majestät och Kronan sker rätt och Allmogen intet förnär, särdeles att de icke må besväras med många gäst- och skjutsningar. Då har Hennes Kungl. Majestät aktat gott, att efterfölja det förre sätt och vis som tillförene därmed hållit är.

2-15. ...

Tidsintervall för mantalslängderna

- Det finns mantalslängder mellan 1636 och 1991. I princip digitaliserade fram till 1820, men svårare hitta före 1642
- 1642 infördes vissa ändringar :
  - Mera detaljerad redovisning av de mantalsskyldiga, inte bara en summa för personer i hushållet.
  - Boskapsskatten blev en fast skatt i stället för baserat på antal djur (för allmogen? Boskapslängder finns även senare för icke-hemmansägare – hantverkare, husmän och soldater, [ex Afta 1777](#)
[Arkiv digital](#))
- 1938 upphörde mantalspenningen, men inte mantalsskrieningen
- Mantalsskrieningen behövdes för folkbokföringen. Från 1946 den ort man var kyrkobokförd 1 nov. året innan
- 1967 sista året då skriftliga mantalsuppgifter lämnades in av hushållen. Därefter databaserad hantering.
- 1991 slogs mantalsskriening och kyrkobokföring ihop. Skatteverket övertog ansvaret för folkbokföringen.

Bevillningar

- Från slutet av 1700-talet fram till och med 1823 tas även ut särskilda personella extraskatter, eller bevillningar, som redovisas i mantalslängderna.
- Bevillningar beviljades av riksdagen. Vad som beskattades kunde variera en hel del över tid. Exempel på bevillningar är skatt på fönster, sidentyg, rätt att bära fickur, spela kort eller bränna sprit för husbehov.
- Under någon period slogs de olika bevillningarna ihop till ett enda belopp och kallades **Allmän bevillning**.
- En rad ytterligare, ibland tillfälliga skatter togs ut, men redovisas inte i mantalslängderna

Hur mycket betalade man i mantalspenning?

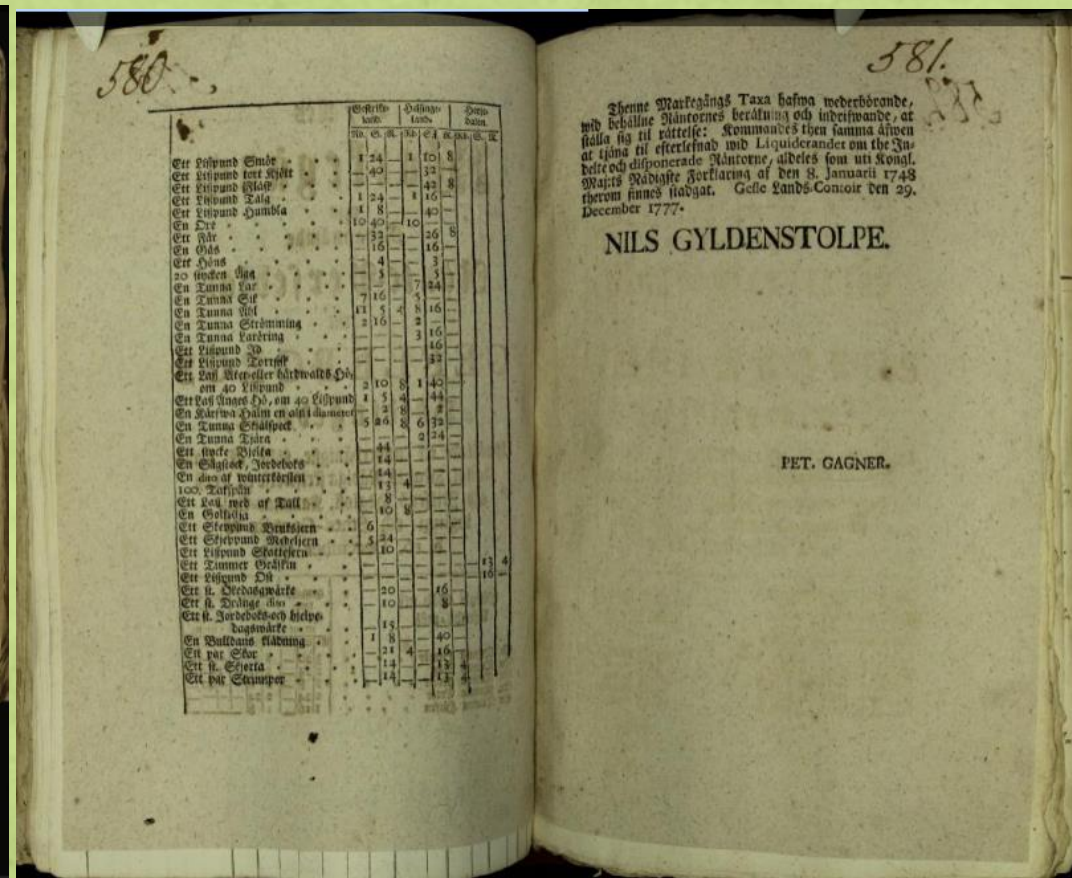
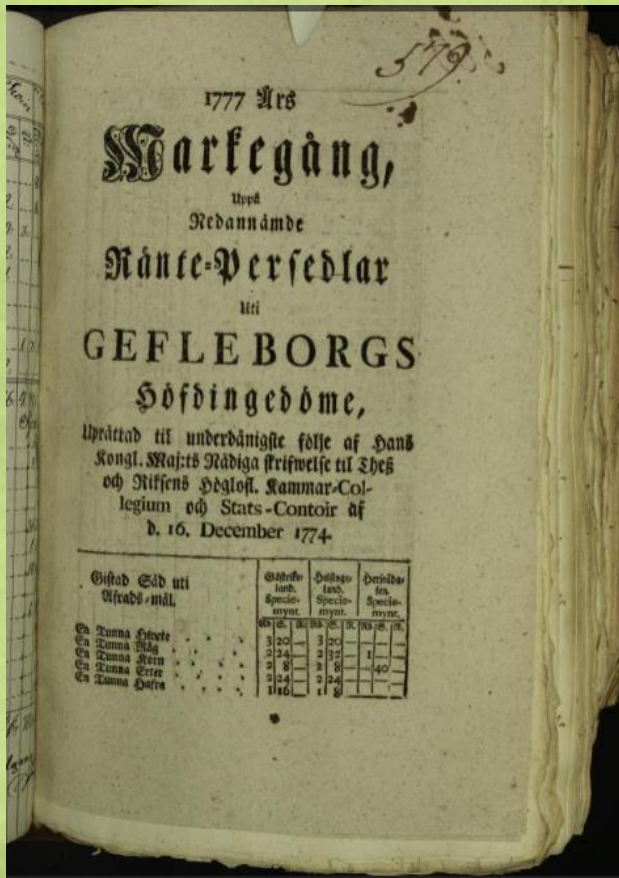
- Beloppen varierade i viss mån över tid, mellan olika landsdelar och mellan olika kategorier av betalningsskyldiga
- För Medelpad (troligen jämställt med Hälsingland) anges i en förordning 1693 att beloppet uppgick till 2 mark (16 öre silvermynt) för "bonde eller gemen". För "*var particulier person som vill vara något mer eller bättre än en bonde*" var beloppet 3 mark (24 öre silvermynt) per person.
- Beloppen verkar ha fastställts enligt äldre praxis.
- Vid en valutareform 1776 smyghöjdes mantalspenningen till det dubbla, men i den nya valutan: 8 respektive 12 skilling (banco)

Urholkning av värdet över tid

- Ny valutareform 1855 medförde en omräkning utan höjning av värdet av mantalspenningen.
- Från 1863 betalade män 40 öre och kvinnor 20 öre, lika i hela landet.
- År 1930 motsvarade mantalspenningen värdet av två liter mjölk*
- Mantalspenningens värde urholkades således med tiden, både för den enskilde och för staten.
- Mantalspenningen avskaffades 1938

* Bäckmark, 2016 med hänvisning till Lagerquist, 2011

Markegångstaxa - årlig "översättningnyckel" pengar/varor, ex. 1777

Myntreform från 1777. Riksdalern började indelas i skilling (och runstycken).

1 Rd = 48 skilling
1 skilling = 12 runstycken

Däruv tre kolumner för penningvärdet på varor

Om gamla mått, t.ex:
[Svensk historia - Hans Högman \(hhogman.se\)](#)

Mantalspenningens värde 1777

8-12 skillings ungefärliga värde i varor/tjänster, alternativa exempel:

- 10-15 liter korn
- 1 - 2 kg smör
- 3-4 höns
- 30- 50 ägg
- 1-1,5 kg torrfisk
- 1 - 1,5 drängdagsverke

De årliga markegångstaxorna brukar finnas någonstans i Landskontorets landsboksverifikationer (ArkivDigital)

Hur gick mantalsskrieringen till?

- Före 1725 skedde mantalsskrieringen i början av det år som skulle beskattas. Efter 1725 i stället i slutet av året innan beskattningsåret.
- Förrättningen genomfördes under en dag per socken.
- I princip skulle alla hushållsföreståndare närvara, men det skedde inte alltid.
- Kronans tjänsteman var ansvarig (först mantalskommisarie, successivt från 1779 fögderiets häradsskrivare). Prästen kvalitetssäkrade i viss mån.
- Indrivningen av skatten genomfördes första delen av beskattningsåret.
- Fögderiernas (i städerna magistraten) kronofogde ansvarade för skatteindrivningen.

Om administrationen

- Mantalsskriivningen gjordes före beskattningsåret. Ändringar p.g.a. exempelvis dödsfall eller sjukdom hanterades i efterhand i s.k. **aukortningslängder**.
- Överträdelser gav kännbara böter. Vad gäller obetalad bevillning för rätt att bära statusföremål fick en angivare rätt att behålla föremålet.
- Lite bättre bemedlade hushåll fick lämna skriftliga uppgifter, s.k. **mantalsuppgifter**. Kan innehålla intressant personinformation.
- Mantalslängden upprättades i tre exemplar. Originalen kan finnas i **Häradsskriivarens** arkiv, ibland mera detaljerade uppgifter (ej digitaliserade). Ett ex till **Landskontoret** (länsstyrelsen) och ett ex till Kammarkollegiet – **Kammararkivet**.

Var finns de riktiga handlingarna?

- Gävleborgs läns Landskontors arkiv förvaras på Landsarkivet i Härnösand.
  - Sökhjälp finns i nationella arkivdatabasen NAD
  - Gävleborgs läns landskontors arkiv, serie E I b Landsboksverifikationer
- Även arkiv från häradsskrivare och magistrat finns på Landsarkivet, men är inte digitaliserade och oklart i vilken omfattning arkiven och mantalslängderna finns bevarade.
- Kammararkivets handlingar förvaras på Riksarkivet i Stockholm (Marieberg)

716 Mantals Läng för Kessingelands Södra Fogderic uti Gelleborgs Höfdingedome för År 1809. 317

Kat.	Ålder	Öfr. om fack	Parit. ålder	Mantals	Parit.	Ålder	Öfr. om fack	Parit. ålder
Summan								
Mantals								
Öfr. om fack								
Parit. ålder								
Summan								

Grog Sochn

fallet

1	4.6.1	Karl Carlson	1	1	3	6
1	4.6.1	Olof Olofson	1	1	4	7
1	3.12.1	Olof Mattsson	1	1	1	4

Mantals	Parit.	Ålder	Öfr. om fack	Parit. ålder
11	13	13	14	15
4	10	1	13	
3	9	1	13	

Öfr. om fack: Olof Mattsson, Olof Olofson

Till vilken nytta?

När kan mantalslängder vara bra att ha?

- Mantalslängder finns före kyrkoböckerna, som oftast börjar efter 1686
- Näst bästa källan till personuppgifter om kyrkböcker saknas, t.ex. efter kyrkobränd
- Möjlighet att följa förändringar år från år
- Ibland/ofta mera verklighetsnära än husförhörslängder (årliga uppgifter direkt från hushållen)
- Innehåller tidvis "personnära" uppgifter som annars saknas, t.ex. vem som rökte eller bar fickur, om det fanns hund i hushållet och hur pass påkostat huset var (antal fönster).

När kan mantalslängder vara bra att ha?

- S.k. mantalsuppgifter kan ibland ge ännu mer detaljerad information
- Kan komplettera information i kyrkböckerna om personer, gårdar och byar
- Ibland mindre röriga uppgifter än hfl, vilka omfattar längre perioder, t.ex. vid bruken
- Ger vissa statistiska sammanställningar om socknen, fögderiet, landskapet eller länet
- Landskontorets **landsboksverifikationer**, där mantalslängderna är en del, kan ge en mängd annan information – om än mera ”oförutsägbar” (främst ArkivDigital)

Brygga tillbaka till äldre skattelängder – kvarntull, boskapsskatt, jordskatt (årliga räntan) m.m.

- Kombinationen av mantalslängder före kyrkobokstid, jordeböcker och andra skattelängder kan ge ledtrådar till en gårds/bys historia, i bästa fall ner till 1540-tal. MEN svårläst!
- Släktskap är svårare att följa bakåt i tiden, men kanske ibland via patronymikon. (Men ev. i domböckerna).
- Äldre skattelängder finns digitaliserade hos Riksarkivet.
  - **Länräkenskaper** (länkar i senare bild)
  - **Landskapshandlingarna** (länkar i senare bild)
  - **Jordeböcker** (länkar i senare bild)

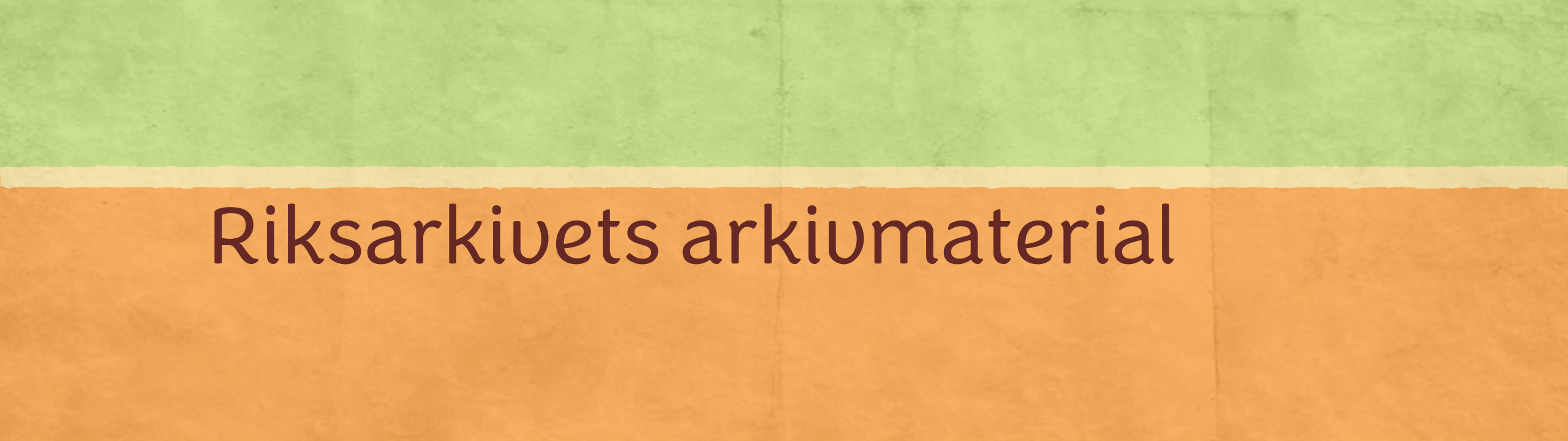
716 Mantals Läng för Messingelands Södra Fogderic i Gelleborgs Högstingedome för År 1607. 317

Kat.	År	År	År	År	År	År	År	År	År	År
Summa	Summa	Summa	Summa	Summa	Summa	Summa	Summa	Summa	Summa	Summa
Hög Sockn										

Mantals	År	År	År	År	År	År	År	År	År	År

Fallet

År 8: Olof Mattias
Mattias Mattias

Riksarkivets arkivmaterial

En bokstauelig kioskvältare?

Östergötlands mantalslängd 1813, 1,13 m tjock, 42 kg

Översikt över arkiv och digitaliseringsgrad

Central myndighet

Kammarkollegiet,
Kammararkivet

Utbrutna
mantalslängder i
egen serie

Utbrutna
länsräkenskaper
i egen serie

RA:
Digitaliserat
1642-1820

RA:
Digitaliserat
1631-1641

AD:
Digitaliserat
1654-1814,
inte
mantalsupp
gifter

Regional myndighet

Gäuleborgs läns
Landskontors arkiv

Landsboksveri
-fikationer

RA: Delvis
digitaliserat
1770- 1794

AD:
Digitaliserat
1696-1820

"Halvlokala" myndighet

Häradsskrivarnas och
magistratens arkiv

Varierande status
på både arkiv och
bevarande

Inte
digitaliserat

Vad och var?

- Riksarkivet har främst skannat mantalslängder som tillhör Kammararkivet, d.v.s. det centrala statliga exemplaret
- Sökväg 1: Den nationella arkivdatabasen, NAD: [Mantalslängder 1642-1820 - NAD \(riksarkivet.se\)](#)
  - Gäuleborgs län tillhör/ser ut att tillhöra Västernorrlands län. Hudiksvall anges som eget län (åren 1646-1653)
- Sökväg 2: Riksarkivet, [Digitala forskarsalen](#), specialsök: Välj mantalslängder län, ev. församling och/eller år.
- Om en viss socken har valts startar bildvisningen vid den valda socknen. Men hela länets mantalslängder ingår.
- Vid behov finns en särskild akt med register med sidhänvisningar för socknar per år: [Länsregister till mantalslängder 1642-1820 - NAD \(riksarkivet.se\)](#)

Före 1642 hos Riksarkivet + kompletteringar därefter

- Hos NAD/Riksarkivet finns ett särskilt arkiv "[Länsräkenskaper 1631-1820](#)" (Troligen utbruten ur Kammarkollegiets arkiv?)
  - Den version som Landskontoret skickade in till den centrala myndigheten – Kammarkollegiet
  - (Hittas inte via specialsök i Riksarkivets "Digitala forskarsalen"?)
  - Den tillhörande serien "[Länsräkenskaper 1631-1820, Norrlands län 1631-1641](#)" är till stor del digitaliserad. Mantalslängderna anges inte vara digitaliserade, men ingår nog i länsräkenskaperna. Länk exempel [Röklängd Ovanåker 1841](#)
    - Fortsättningen med [länsräkenskaper efter 1641](#) är inte digitaliserad av RA.
- .....
- För några år mellan 1770 och 1794 har RA nyskannade bilder av mantalslängder i [Landskontorets landsboksverifikationer](#). (Hittas också via Digitala forskarsalens specialsök på [Landskontor och Landskansli](#)). Obs, inte alla sidor i verifikationsboken är skannade.

(Andra äldre personrelaterade arkiv hos Riksarkivet)

- **Landskapshandlingar** för [Hälsingland](#) mellan 1541 och 1630, eller till 1629 för Gästrikland. Hälsingland 1541 finns i [Gästriklands](#) längd.
  - Innehåller räkenskaper från landskapens fogdar, inklusive skattelängder för socknar och personer
- Från 1631 **Jordeböcker** fram till 1749, först [Norrlands](#) län, sedan [Västernorrlands](#) län.
  - Innehåller uppgifter om skattskyldighet kopplad till gårdarna, "grundränta" eller "årlig ränta". Ofta redovisad i varor, d.v.s. "in natura"
- Även spridda jordebokshandlingar i [Gävleborgs läns landskontors arkiv](#)
- Jordeböcker upprättades relativt sällan. Tillförlitligheten minskar ju längre tid som gått!

Innehållet i mantalslängderna

Register
1809 års Verifications Bok
Gävleborgs Höfdingedöme.

Mantals Längder

	Pagenummer	
	1:a	2:a
Gästrikland	1	314
Södra Hälsingland	315	570
Norra Hälsingland	571	846
Härjedalen	847	894
Östf. Stad	895	1050
Söderhamn	1051	1073
Hudiksvall	1074	1097
Sammandrag	1098	1101
Enskille Stjnds. Personers Uppgifter i Mantals Skrifvingarne:		
Gästrikland	1102	1399
Södra Hälsingland	1400	1647
Norra Hälsingland	1648	1917
Östf. Stad	1918	3344
Söderhamn	3345	3831
Hudiksvall	3832	4437
Bruken i Norra Hälsingland	4438	4462

Originalregister: [Mantalslängder 1642-1820](#),
[Mantalslängder 1642-1820 Västernorrlands \(Gävleborgs\)](#)
[län 1654-1820, SE/RA/55203/55203.26/115 \(1809\) -](#)
[Riksarkivet - Sök i arkiven](#)

- Länets längder är indelade per **fögderi** eller **magistrat** (städerna),
  - Fögderier: Gästrikland, Norra Hälsingland, Södra Hälsingland t.o.m. 1809 även Härjedalens fögderi
  - Städer/magistrat: Gävle, Hudiksvall och Söderhamn
- Genom indexeringen på socknar i bildens vänsterkant är det lätt att hitta. (Indexeringen kan döljas, listen Innehåll "<<" upptill)

Exempel på nytt register

GÄVLEBORGS LÄNS MANTALSLÄNGDER ÅR 1809
utbrutna ur-verifikationsbandet

Register	Pag., fol. eller uppslag
G ä s t r i k l a n d	
Hamråde	224
Hedesunda	2
Hille	246
Ockelbo	186
Ovansjö	126
Torsåker	82
Valbo	268
Årsunda	64
Österfärnebo	36
S t a d	
Gävle	896
H ä l s i n g l a n d	
<u>Södra prosteriet</u>	
Alfta	464
Arbrå	546
Bollnäs	418
Hanebo	360
Järvsö	512
Mo	376
Norråla	398
Ovanåker	490

Nytt register:

[Mantalslängder 1642-1820, Mantalslängder 1642-1820 Västernorrlands \(Gävleborgs\) län 1654-1820, SE/RA/55203/55203.26/115 \(1809\) - Riksarkivet - Sök i arkiven](#)

Indelat i fögderier och socknar

Innehållet i längderna

- Mantalslängder, listor över:
  - Hushållsföreståndaren, vanligen husfadern, men även änkor
  - Övriga boende i hushållet, familj, tjänstefolk, inhyses (antal)
  - Antalet personer i hushållet som betalar mantalspenning och ev. särskilda skatter (bevillningar). Vilka varierar mellan åren.
  - Senare längder även personer i hushållet som **inte** betalar mantalspeng.
  - Diverse kommentarer om t.ex. fattigdom eller sjukdom, ibland även namn på fler boende i hushållet
  - Egna listor över bruksorter (järnbruk, tegelbruk etc.) inom respektive socken
  - Hantverkare och/eller soldater ofta samlade på ett ställe i listan
  - Från 1813 (?) uppgifter om tullmjölkvarnar och fasta fiskeristationer
- **Obs! Kolumnrubriker oftast bara för första socknen i respektive fögderi (Hedesunda, Enånger, Skog, Sueg). Olika rubriker varje år**

Innehållet i längderna, forts

- Sammanfattande uppgifter per fögderi och för länet
- **Mantalsuppgifter** (bättre bemedlade hushålls egna skriftliga uppgifter om personer i hushållet)
  - Lösa lappar per hushåll med mera detaljerade uppgifter om personer och skatteförhållanden

Detaljbild a, olika kategorier av personer i hushållet

2.

Husnr Husnamn	Aldrar		Namn	Personer som betalar bevilningsavgift		Befriade personer		Totalt mantalsskrivna
	Hänvisning	Matlag		Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
Ingevara	1	2	1	1	1			2
Konäs	1	1	1					1
Åhlbo	1	3/4	1	1	1			2
	1	3/4	1	1	1			2
	2	3/4	1	1	1			2
	3	3/4	1	1	1			2
	4	3/4	1	1	1			2

Personer som betalar bevilningsavgift
(mantalspenning + vissa extraskatter?)

Man, av alla stånd

Hustrur, änkor

Söner, mågar, drängar över 15 år

Döttrar, sonhustrur, pigor

Totalt mantalsskrivna

Befriade personer

Soldater och båtsmän,
Män,
Kvinnor
Barn (gossar och flickor)

Detaljbild b, by och gård

	Hemmansnummer	Öresland	Rökar	Matlags	
Ingevara	1	2	1		Anders Gysingelund
Rönås	1	1	1		Anders Gysingelund
Åhlbo	1	3 1/2	1		Jon Nilsson
	1	3 1/2	1		Lars Olofssons änka
	2	3 1/3	1		And. Andersson
	3	3 1/3	1		Eric Pehrsson
	4	5	1		Olof Nilsson
	5	3	1		And. Andersson
	6	3	1		And. Andersson
	7	3	1		And. Andersson

Hemmansnummer

Örestal (jordskattetal)

Rökar ("hushåll")

Hemmans(rökar)

Enstaka gårdar med mer än en rök/hushåll

Matlags(rökar)

- Åhlbo 1, 3 1/2 öresland, 1 hemmansrök, Jon Nilsson
- Åhlbo sub 1, 3 1/2 öresland, 1 hemmansrök, Lars Olofssons änka
- Åhlbo 2, 3 1/3 öresland, 1 hemmansrök, And. Andersson
- Åhlbo 3, 3 1/3 öresland, 1 hemmansrök, Eric Pehrsson
- Åhlbo sub 3, 3 1/3 öresland, 1 hemmansrök, Eric Ersson
- Åhlbo 4, 5 öresland, 1 hemmansrök, Olof Nilsson
- osv.

Detaljbild c, samlade uppgifter om hushåll

	6 3 1	And Andersson	1	1	1	3	1	1	3	16	
	6 3 1 10	And Larsson	1	1	2	3	1	1			Äger 1 Öresland af Hemmanet
	7 4 1 10	Pehr Olsson	1	1	2	3	2	2	1	16	Molet och fäster bäckliga
Soldaten	5 4 1	Jon Jansson	1	1	1	1	1	1	1		utfattig, och sjuklig
		Gust Ahl	1	1	1	1	1	1	1		
Förbättringskaz		Pehr Hakansson				1					
Tornacern	1	Jon Andersson	1	1		2		1	1		Mannen ofärdig och utfattig
Arbetskarlen	1	Eric Jansson		1		1	1	1			utfattig och hufvud underpär.
Afsk Corporaten		Jon Nil				1	1				utfattig
in Soldaten		Ernst Anders				1		1			idgrad

- Åhlbo 7, 4 öresland, 1 hemmansrök, LB*, Pehr Olsson, 1 man, 1 hustru båda betalningspliktiga, 3 döttrar/pigor, (bevillningsavgifter för tobak och siden), Äger 1 öresland av hemmanet
- Åhlbo, Soldaten Gust. Ahl, (inget hemman eller ens "matlagsrök"), 1 betalningspliktig hustru, 1 soldat (han själu) mantalsbefriad (bevillningsavgift för sidenbruk)
- Åhlbo, Arbetskarlen Eric Jansson, 1 matlagsrök, en betalningspliktig hustru, en betalningsbefriad man (han själu), 1 son och 3 döttrar < 15 år, (bevillningsavgift för sidenbruk), Mannen ofärdig och utfattig

*LB, troligen landbonde, troligen arrendator till hemmanet

716 Mantals Läng för Kessingelands Södra Fogderie i Gelleborgs Högdingedome för År 1809 317

Kategori	Namn	Fogderie									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Krog Socken											
1	Karl Carlsson	1							3	3	6
1	Olof Olofsson	1		1	3				4		7
4	Olof Mattsson	1		1					1		4

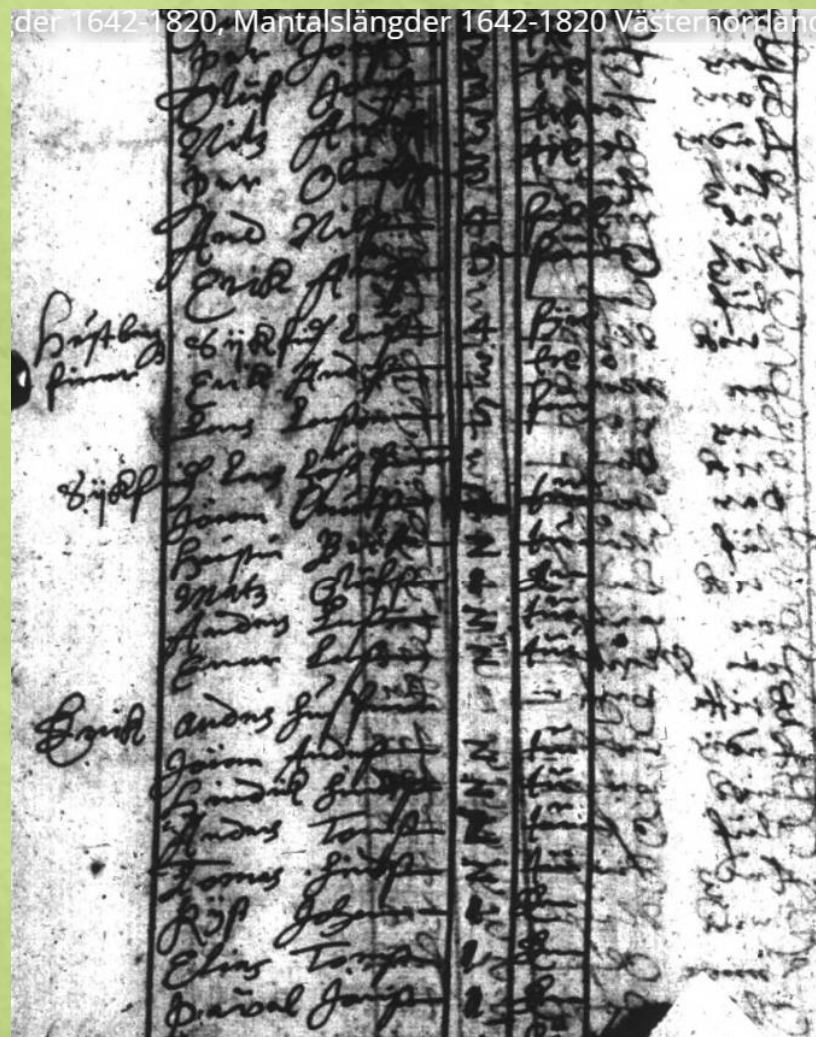
Fallet

Mantals	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11										
12	4									
13	3									
14		10	1							
15		9	1							
16										
17										
18										
19										
20										

Önd: Olof Mattsson

Användningsexempel

Exempel 1 a – före kyrkobokstid, finnskogsbyn Hästberg, Järusö, 1642

Hästberg, Finnarna	Antal personer
Sigfrid Larsson	4
Erik Andersson	3
Lars Larsson	5
<i>Sigfrid Larssons husfinnar</i>	
Jöran Knutsson	2
Hustru Brita	2
Mats Olofsson	1
Anders Larsson	2
Enar Larsson	2
<i>Erik Anderssons husfinnar</i>	
Göran Andersson	2
Hindrik Hindriksson	2
Anders Tomsson	2
Tomas Hindriksson	2
... Johansson	1
Elias Tomsson	1
Påvel Jonsson	1

Exempel 1 b – Hästberg, boskapslängd för husfinnarna, 1642

År 1642. J. Sjöström.

Boskapslängd, Sigfrid Larssons husfinnar 100

Sigs sto 20 svin 9 får 10 får

	Häst	Sto	Ko	Svin	G får	U får
Jöran Cnustp	1	1			2	1
Sigfrid Brita					2	1
Mats Oluff						
Anders Larss			1		2	1
Enar Larss	1		2	1	3	1
Anders Sigfridar						
Jöran Anders	1		2			
Hindrik Sigfrid			2		2	1
Anders Tomp			1			
Tomas Sigfrid						
Joh. Joh. Joh.						
Elias Tomp						
Joh. Joh.						
	2	1	9	1	11	5

Hästberg	Häst	Sto	Ko	Svin	G får	U får
Sigfrid Larssons husfinnar						
Jöran Knutsson		1	1		2	1
Hustru Brita					2	1
Mats Olofsson						
Anders Larsson			1		2	1
Enar Larsson	1		2	1	3	1
Erik Anderssons husfinnar						
Jöran Andersson	1		2			
Hindrik Hindriksson			2		2	1
Anders Tomsson			1			
Tomas Hindriksson						
... Johansson						
Elias Tomsson						
På(ve)l Jonsson						
	2	1	9	1	11	5

Exempel 2 – riktigare än kyrkböcker?

- På jakt efter uppkomsten av ett nybygge i Järusö, Långslått ...
- Första omnämmandet i Järusö hfl **1806-1810** [Järusö kyrkoarkiv, Husförhörslängder, SE/HLA/1010096/A I/9 a \(1806-1810\) - Riksarkivet - Sök i arkiven](#)
- Ledtråd till Alfta, där Långslått finns med, tidigast från **1794-1801**, bosättare Per Persson och hustru [Alfta kyrkoarkiv, Husförhörslängder, SE/HLA/1010001/A I/6 b \(1794-1801\) - Riksarkivet - Sök i arkiven](#)
- Koll i mantalslängderna – Långslått dyker upp redan **1783** [Gävleborgs läns landskontors arkiv, Landsboksverifikationer, SE/HLA/1030002/E I b/237 \(1783\) - Riksarkivet - Sök i arkiven](#) (Tillstånd till nybygge 1782. Sjunde noteringen uppifrån i vänsterkolumnen, felstauvat)
- Mantalslängderna ger korrekta tidsuppgifter och i vart fall korrektare personuppgifter än kyrkböckerna.

Exempel 3 – bevillningar, Gäule 1809

896.		Kosta fördelut					897.				
År	Person	År	Person	År	Person	År	Person	År	Person	År	Person
	Severin. Dingsen	1.	Per Hennings dr	—	—	1.	—	—	—	—	—
	Hans Eric Svante	—	Eric Hennings	1.	1.	3.	2.	5.	—	—	—
	Lund. Sids Svante	—	Hof. Berg	1.	1.	2.	2.	3.	—	—	—
	Hedemansson	—	Evel. Sjögren	1.	1.	2.	2.	4.	1.	4.	—
	Schwarz	2.	S. B. Fogelund	1.	1.	2.	2.	4.	—	—	—
	Hjerppe	3.	Joh. Kalling	1.	1.	2.	—	4.	—	—	—
	Hjerman	—	Joh. Sel. Bon	1.	1.	1.	—	1.	—	—	—
	—	—	J. K. Sjögren	1.	1.	2.	1.	3.	—	—	—
	Johansen	4.	Hof. Sjöstrand	1.	1.	2.	—	3.	4.	2.	—
	Sjö	5.	H. Sids dr	—	—	1.	—	1.	—	—	—
	Sids ochlaren	6.	J. A. Fogelund	1.	1.	3.	2.	5.	9.	—	—
	Schwarz	—	H. Hennings	1.	1.	3.	1.	4.	—	—	—
	Schwarz Sjögren	—	Anna Sjöstrand	—	—	—	1.	1.	—	—	—
	Hjerman	—	E. G. Sjöstrand	1.	1.	2.	1.	3.	—	—	—
	Johansen	7.	Alex. Fogel.	1.	1.	2.	—	3.	—	—	—
	Sjö	8.	H. Hennings	1.	1.	2.	—	5.	—	—	—
	Sjö	—	Joh. Sjöstrand	1.	1.	2.	1.	3.	—	—	—
	Sids ochlaren	—	H. Sjöstrand	1.	1.	2.	—	3.	—	—	—
	Johansen	9.	Carl Sjöstrand	1.	1.	2.	2.	4.	—	—	—
	Sjö	—	S. B. Sjöstrand	1.	1.	2.	1.	4.	—	—	—
	Sjö	10.	Hans Hennings	1.	1.	3.	1.	4.	—	—	—
	Sjö	—	Joh. Hennings dr	1.	1.	2.	—	3.	—	—	—
	Sjö	—	H. Sjöstrand	1.	1.	2.	2.	4.	—	—	—
	Hof. Sjöstrand Sjögren	—	Hof. Sjöstrand Sjögren	—	—	2.	1.	3.	—	—	—
	Hjerman	—	S. B. Sjöstrand	1.	1.	2.	—	3.	—	—	—
	Schwarz ochlaren	—	Joh. Sjöstrand	1.	1.	1.	—	1.	—	—	—
	Transport	21. 20.	2. 7.	5.	50.	2. 18.	1. 2. 79.	5.	10. 20.	—	—

Bevillningar i kolumnerna på höger sida

Uppgifter om bevillningar varierar mellan fögderierna för detta år!

Exempel 3 a - bevillningar, detalj, Gävle 1809

Tobaksnyttjare

Fönster

à 4, 3 eller 2 skilling

Ekipage

Täckta vagnar, Öppna vagnar
Jaktvagnar och chaiser

Fickur

Av guld, Av diverse metaller
Personer som bär 2 ur

Hundar

Jakthundar, Onyttiga à 1 el 2 Rd

Rum med

Sidentapeter, sidenmöbler, förgyllda möbler

För rättighet att **spela kort**

Ryttare,
soldaters och
båtsmäns
hustrur som
bruka
sidentyg

The image shows a handwritten document with a table structure. Red arrows point from English labels to Swedish text in the document. The Swedish text includes:

Tobaksnyttjare	Fönster	Ekipage	Fickur	Rum med	Sidentapeter, sidenmöbler, förgyllda möbler	För rättighet att spela kort	Ryttare, soldaters och båtsmäns hustrur som bruka sidentyg
Tobaksnyttjare	Fönster	Hundar	Rum med	Sidentapeter, sidenmöbler, förgyllda möbler	Fickur	För rättighet att spela kort	Ryttare, soldaters och båtsmäns hustrur som bruka sidentyg

Exempel 4 a – mantalsuppgifter

- Exempel på en kortfattad mantalsuppgift:

Skinnberedaren? Pehr Dahlberg

- namn
- ålder
- barn i mantalspliktig ålder
- en fönsterluft i bevillning

Mantalslängder 1642-1820,

Mantalslängder 1642-1820

Västernorrlands (Gäuleborgs) län 1654-

1820, SE/RA/55203/55203.26/108

(1802) - Riksarkivet - Sök i arkiven

Uppgift till 1807 års mantalsbeskrifning
N:o 321

huvud: = Pehr Dahlberg .. 49 år

Hustrun .. 51 år

Son: Anders .. 19 år

Son: Pehr .. 17 år

en Fönsterluft ..

och ej mera att uppgifva

Hudiksvall d. 23 Dec. 1807

Pehr Dahlberg

Exempel 4 b - mantalsuppgifter

- Exempel på en längre mantalsuppgift:
Lagmannen Sam Dahlman, Rehn i Bollnäs

[Mantalslängder 1642-1820, Mantalslängder 1642-1820 Västernorrlands \(Gävleborgs\) län 1654-1820, SE/RA/55203/55203.26/108 \(1802\) - Riksarkivet - Sök i arkiven](#)

452
En teckning på de Personer m. m. som
vid Skatte hemmanet nr 1. Rehn; Rehn-
hamman uppgjaf sin mantalsuppgif-
ningen; Bollnäs d. 11. Decbr. 1801.

Sam. Dahlman, lagman och hufvudman i Rehn- rads hofdinga i Bollnäs	48	—
Hytthjas till Gulluv	—	—
Fru C. C. Strömbeck	40	—
Hytthjas till Gulluv	—	—
Dott. C. C. Dahlman	16	—
Hytthjas till Gulluv	—	—
Hus hällen Anna Christ. Svanman	27	—
Wetjent Johan Jellman	23	—
Hytthjas till Gulluv	—	—
Frägnadsdräng Laas Wendelmark	39	—
Gårdsdräng Hans Persson	37	—
Diko Hålsman Johan Olofsson	19	—
Pigor Anna Nina Hans Ström	24	—
Brita Stamman Ström	19	—
Greta Kajsa Olga	21	—
Brita Hans Dott. C. C.	26	—
Kersten H. C. S. Dott. C. C.	38	—
Alla till Rehnhamman	21	—

Undertecknad äger en Nyss köckt Wagn, en
Calechar, en Wred Chair till hvilkan en Hjälta
en Enkeltige Chais, en Bagage kasse med
ihjollan, samt en handskrinna med Diko.
Alli Caraktens Byggnings som af mig
betas, äro de följande luffen och uti flygel bygg-
ningen; twanest och äro byggd uti Wagnen; Wagn-
en, samt i öfrigt nyttjas för fränsta socker, som
nas i de följande Rehn; de följande samt en af följande
luffen. Rehnhamman uti supra

Sam Dahlman

Exempel 5 - En verksamhet

162. 1809, Högbo bruk

Transport 1785 till 1800 1785 till 1800 1785 till 1800

1809, Högbo bruk		1809, Högbo bruk		1809, Högbo bruk		1809, Högbo bruk		1809, Högbo bruk		1809, Högbo bruk	
Person	1809	1809	1809	1809	1809	1809	1809	1809	1809	1809	1809
M. Andersson . 1			2.48	15.	10.	11.	1.	1.	1.		
Åker . 1											
Höglund . 1											
Agar . 1											
D. Sjöberg . 1											
Per . 1											
E. Johansson . 1				1.	1.						
John . 1				1.	1.						
Eids Warg . 1.1	1.		3.	1.	4.	1.	2.				
Eids Jern . 1.1	1.1		4.		4.	1.	2.				
Per Carlsson . 1.1	1.1		2.	1.	4.	1.	2.				
And. Carlsson . 1.1	1.		3.		2.	1.	2.				
Hand Carlsson . 1.1			2.		2.	1.	2.				
And. Hand Carlsson . 1.1	1.		2.	1.5.	7.	2.	1.	2.		M. Carlsson 6. Carlsson 1. Carlsson 1.	
Karl Carlsson . 1.1			2.	1.	3.						
M. Carlsson . 1.1			2.	1.	7.	1.	1.	2.		M. Carlsson 7. Carlsson	
Per Carlsson . 1.1			2.	2.	4.						
Karl Carlsson . 1.1			1.		1.						
Carl Carlsson . 1.1	1.		1.	2.	3.	1.	2.			M. Carlsson 1. Carlsson 1.	
K. Carlsson . 1.1	1.		2.	1.	3.					M. Carlsson 1. Carlsson 1.	
E. Carlsson . 1.1			1.	1.1	3.	1.	2.			M. Carlsson 1. Carlsson 1.	
H. Carlsson . 1.1			2.		2.	1.	2.				
Christ. Carlsson . 1.1.1	1.		4.	1.	5.	2.	2.				
Karl Carlsson . 1.1			2.		2.	1.	2.				
Olof Carlsson . 1.1.1	1.1.1		5.	1.	6.	2.	1.	2.			
Olof Carlsson . 1.1			2.	1.	6.	1.	1.	2.		M. Carlsson 10. Carlsson 6. Carlsson 5.	
M. Carlsson . 1.1			2.	1.	5.					M. Carlsson 7. Carlsson	
Jan. Carlsson . 1.1			2.	1.	4.	1.	1.	2.			
Karl Carlsson . 1.1			2.	1.	3.	1.					
Karl Carlsson . 1.1			1.	1.	2.					M. Carlsson	
Karl Carlsson . 1.1			1.	2.	1.					M. Carlsson 1. Carlsson 1.	
Karl Carlsson . 1.1			2.	1.	3.						
Karl Carlsson . 1.1			2.	1.	5.	1.	1.	2.		M. Carlsson 10. Carlsson 10. Carlsson	
Karl Carlsson . 1.1	1.		2.	2.	2.	1.	1.	2.			
Olof Carlsson . 1.1			2.		2.	1.					
Olof Carlsson . 1.1			2.		2.	1.					

Transport 1785 till 1800 1785 till 1800 1785 till 1800

1809, Högbo bruk

Mindre rörig än hfl
eftersom mantalslängden
gäller för endast ett år

Färre namngivna
personer än i hfl

Mantalslängder 1642-1820,
Mantalslängder 1642-1820
Västernorrlands (Gävleborgs) län
1654-1820,
SE/RA/55203/55203.26/115 (1809) -
Riksarkivet - Sök i arkiven

Exempel 7 - namn på fler i hushållet

Summa mantalsskr. Ej i mantal

1642		1808												1820			
År	År	Man	Kvinnor	Barn	Andra	Öfriga	Öfriga	Öfriga	Öfriga	Öfriga	Öfriga	Öfriga	Öfriga	Öfriga	Öfriga	Öfriga	Öfriga
Sveg Socken.																	
Ranfsjö	1. 7.	1.	Don Olofson	1. 1.	1.	1.	4.	1.	5.	1.	5.	1.	5.	1.	5.	1.	5. Olof, måret, Jon 10 Ar.
	2. 4.	1.	Lupell Zedrik Lijebblad														
	f. 4.	1.	Gunnar Jonsson	1.			1.	2.	2.	4.		4.					6. Sigrid, Fadren 65, modern 64 Ar.
	2. 5.	1.	Zus Karlsson	1. 1.			2.	5.	7.		1.						Zal 13, Olof 10, Knoff 8, Per 4, Maset 2 Ar.
	4. 6.	1.	Olof Olofsson	1. 1.	1. 1.	1.	5.	2.	7.		11.	1.					6. Ingeborg, Sven, Sigrid, Fad. 76, Mod. 71 Ar.
	5. 6.	1.	Don Karlsson	1. 1.	1.	1.	4.	2.	6.	1.	7.						5. Per, Geotrud, Sigrid 70, Karin 65 Ar.
	6. 5.	1.	inuder. 4-7.														
	f. 5.	1.	inuder. 4-7.														
	7. 9.	1.	Aller Lambertsson	1. 1. 1.	1. 1.	1.	5.	1.	6.	1.	9.		1.				8. Johan, hjesstin, Matts, Olle 6 Ar.
	1. 5.	1.	Zus Birnngren	1. 1.	1. 2.		5.	2.	7.		5.						5. Jonas, Sigrid, Anna, Ingeborg 13, hjesstin 9.
	2. 8.	1.	Olof Karlsson	1. 1.		1.	3.	1. 1.	5.		5.						5. Olof, modern 63, Per 1 Ar.
	f. 8.	1.	Zus Karlsson	1. 1.	2. 1.	1.	6.		6.	1.	7. 1.						9. Per, Jon, Sigrid, Karin.
	2. 5.	1.	Olof Jonsson	1. 1.	2. 1.		5.	2.	7.		7.						5. Jonas, Olof, Karin, Jonas 13, Knoff 9.
	4. 5.	1.	Carl Karlsson	1.	2. 1.		4.		4.		4.						

Härjedalens
fögderi, 1808

Hustru
namnges inte.
Övriga
namnges i
radens
ordningsföljd,
både i och ur
mantal

Statistiska uppgifter

Exempel 8 b – sammanfattning för länet

829

Sammandrag ¹ *öfver föregående Mantals och*
Röke Sängder för Gäfveborgs Län år 1802.

	1750	1760	1770	1780	1790	1800	1810	1820	1830	1840	1850	1860	1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1940	1950	1960	1970	1980	1990	2000	
1127 657. <i>Gestrikeland</i>	870	2637	2729	1005	720	77	57	1260	1425	57	69	1072	6														
1257 985. <i>S. Heddingeländ</i>	450	2303	3022	1165	1156	61	146	1475	1676	79	102	11665															
2203 709. <i>N. Heddingeländ</i>	676	3176	3428	1116	1076	56	115	1213	1642	53	77	12018															
<i>Herjedalen</i>																											
597 111. <i>Geneva</i>	610	529	139	162	140	5	15	211	240			1757															
<i>Particulair</i>	610	77	81	13	17			15	21			271															
<i>Gefle och Ad</i>	786	1304	1170	74	309	6	7	162	523			63603															
<i>Söderhamn</i>	814	315	272	30	93	2	1	45	69			837															
<i>Kudiksvall</i>	827	297	265	43	85	1	1	75	71			858															
617 2663. <i>Summa</i>	1076	14418	3725	7606	312	444	429	5765	166	277	41129																

P. Lindberg

Gäuleborgs län, 1802

Mantalslängder 1642-1820, Mantalslängder 1642-1820

Västernorrlands (Gävleborgs) län 1654-1820,

SE/RA/55203/55203.26/108 (1802) - Riksarkivet - Sök i arkiven

Registreringsmall

- Om du har behov av en mer omfattande sammanställning av mantalsuppgifter – Genealogiska föreningens registreringsmall
- [Registreringsmall | Genealogiska Föreningen](#)

716 Mantals Läng för Kessingelands Södra Fogderie i Gelleborgs Högdingedome för År 1609. 317

Kat.	År	År	År	År	År	År	År	År	År	År
Summan										
1	4	6	1							
1	4	6	1							
4	3	1								

Fallet

Hög Sochn

Kare Karcson
 Olof Olofson
 Eric Mattson

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1								3	3
1			1	3				4	
1			1					1	

Mantals	År	År	År	År	År	År	År	År	År	År
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
4		10	1	13						
3		9	4	13						

År 8: Olof Mattson
 Mattson, Mattson

ArkivDigitals arkivmaterial

Skannade arkiubildare hos ArkivDigital

- Det centrala exet i Kammararkivet, som hos Riksarkivet, MEN färre år
  - I [ArkivDigital](#): sök i "arkiubildare" på "mantalslängder"
- Den regionala mantalslängden
  - I ArkivDigital: sök i "arkiubildare" på Gäuleborgs läns landskontor. Valfritt att välja träffar på "Mantalslängd" eller "Landsboksverifikationer"
  - För Gäuleborgs län mellan 1696 och 1820
  - Mera komplett skannat än hos Riksarkivet, både vad gäller antal år och sidor för respektive år.

Bra bildkvalitet

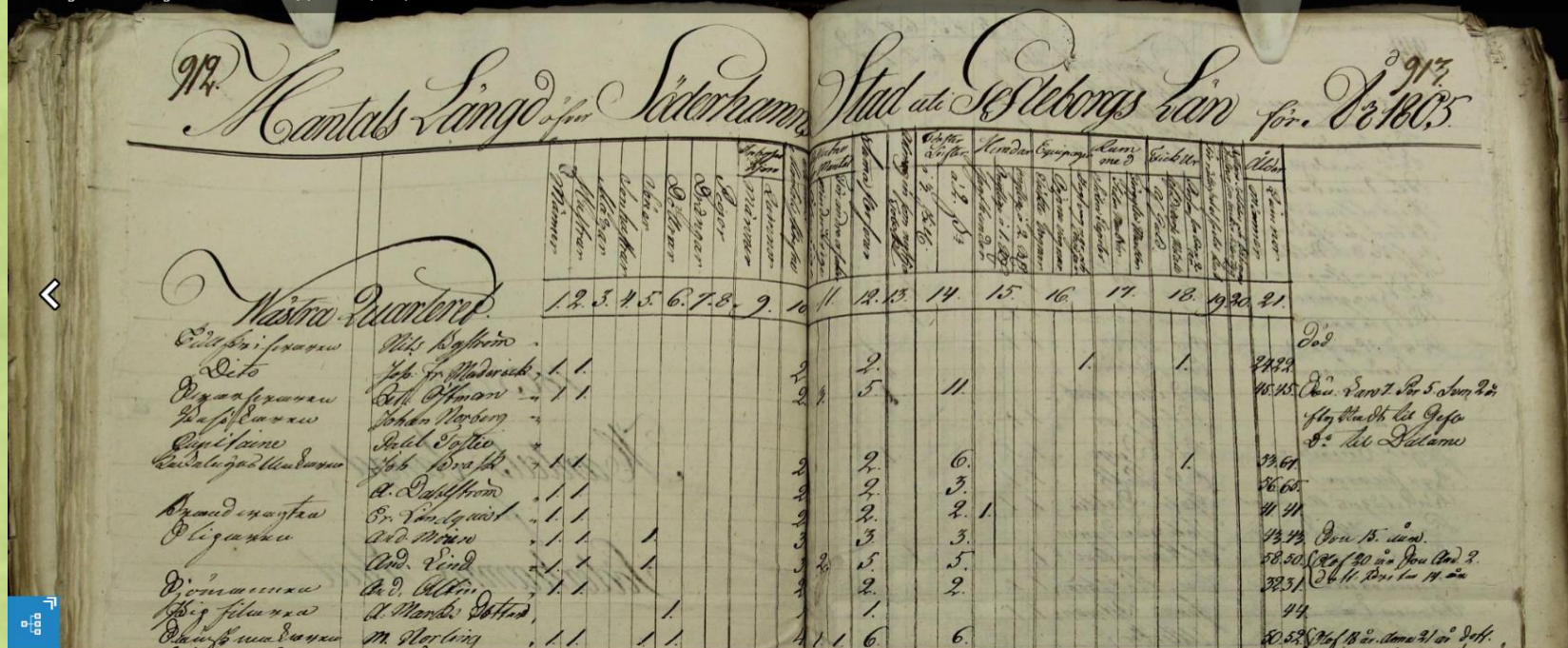
v401518.b4590.s913 Öppna

Lär dig mer Historik Länkar Svenska Hjälp Anna Peter

Sök: "Gävleborgs läns landskontor" > Gävleborgs läns landskontor > Elb:263

Bild: 4590 / Sida: 913 / 1805, Söderhamns stad 1 sida 5 sidor Ladda om Zooma in Zooma ut 100% Visa hela Roter -90° Roter +90° Fullskärm Bokmärk Skriv ut Kopiera Bildinst. Visa på kart

ArkivDigital: Gävleborgs läns landskontor (X) Elb:263 (1805) Bild: 4590 Sida: 913

Kontors Längd för Söderhamns Stad i Gävleborgs län för 1805

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
<i>Nästve Quaker</i>																					
<i>Carlström</i>																					
<i>Lito</i>																					
<i>Jonas Larsson</i>																					
<i>Carl Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>																					
<i>Anders Larsson</i>		</																			

Några axplock ur landsboksverifikationerna...

Verifikation nr 37 till aukortningslängden

1685

No 37

Anders Rask född i Åkersberg den 1790. Han var
respekt och barmhärtig, som god och ärlig man
beskuren, som fruktig och frän, och främst
god tillgivenhet, varit. Specier.

Anders Rask. Död. Åker. 1. 7. 11.
Hans Rask. Sångaren. Åker. 1. 15. 6.
Hans Rask. Sångaren. Åker. 1. 15. 1.
Hans Rask. Sångaren. Åker. 1. 15. 1.
Hans Rask. Sångaren. Åker. 1. 15. 1.
Hans Rask. Sångaren. Åker. 1. 15. 1.
Hans Rask. Sångaren. Åker. 1. 15. 1.

Åker den 26. Mars 1791.

Aron Bergström
Sångaren : Rask
Åker Rask : Rask

[ArkivDigital: Gävleborgs läns landskontor](#)
(X) Elb:246 1790-1790 Bild 5730 / Sida
1685

Här framgår att aukortningen gäller soldat A(nders) Rasks änka från Hästberg på grund av fattigdom. Rask dog i Gustav III:s svensk-ryska krig 1788-1790. Rask saknas i dödboken!

Avkortningslängd Gävle, 1809

8197

Förteckning öfver de Personer, hvilka äro här i Staden
 mantalsskrifna och debiterade för 1809 års
 Allshögskola, men i anseende till hos Dem bristande till-
 gängar, icke summat utlagas: Namn

Namn	Ålder	Öfver- skrift	Öfver- skrift
Första Quartalen			
11 Simon S. Svedlunds E ^{er}	16.2	} utfattige	}
14 Nicou Anna Öberg	15.1		
25 Simon S. Sjögren	70	} sjuklig, gammal och lever i största uselhet	}
25 dito Anders Sundberg	1 32.2		
58 dito Johan Lagerhelms E ^{er}	16.2	} död utan egendom	}
7 dito N. O. Östlund	1 32.2		
111 dito P. Asgrens E ^{er} datter	10.2	} död i kriget utan minsta egendom	}
		} fattig	}

Förteckning över de personer vilka äro här i staden mantalsskrivna och debiterade för 1809 års kronoutskylder, men i anseende till deras bristande tillgångar icke kunnat uttagas.

[ArkivDigital: Gävleborgs läns landskontor \(X\) Elb:267 1809-1809 Bild 1562 / Sida 8197](#)

↔ utfattig

↔ sjuklig, gammal och lever i största uselhet

↔ död utan egendom

↔ fattig

↔ död i kriget utan minsta egendom

↔ fattig

Ex. saköreslängd (böteslängd)

Saköreslängd för laga hösttinget med Forsa Häradsrätt 1809

Saköres Längd för laga hösttinget med Forsa Häradsrätt 1809.

	Penning	Skilling	Ört	Skilling	Ört
Tilltalad af Kronolänsmannen Lidén för att för första resan snatteri böta halva värdet med 37 skilling 4 runstycken banco och att hemligen skrivas och aulösas.	12.6	12.5	12.5		37.4
Förre Bruks Bokhållaren Jan Nyman i Måsta fälles för det han sin vederpart inför rätta missfirmat, att böta 3 riksdaler 16 skilling och särskilt för sidvördnad emot häradsrätten 3 riksdaler 16 skilling.	0.32				0.32
Efter kronolänsmannen Skyttners påstående fälles pigan Anna Jonsdotter i Hallsta, att för första gången lönskaläge böta 1 riksdaler 32 skilling.	26.8	26.8	26.8	32	2.16
Uppå Tid: Lidéns åbärare Bondes Bondens Mats Olofsson i Öfverbo, som för första resan snatteri böta halva värdet med 1 riksdaler 32 skilling.	24	24	24		1.32

- Tilltalad av kronolänsmannen Lidén fälles bondesonen Eric Olofsson i Trogsta att för första resan snatteri böta halva värdet med 37 skilling 4 runstycken banco och att hemligen skrivas och aulösas .
- Förre bruksbokhållaren Jan Nyman i Måsta fälles för det han sin vederpart inför rätta missfirmat, att böta 3 riksdaler 16 skilling och särskilt för sidvördnad (bristande respekt) emot häradsrätten 3 riksdaler 16 skilling.
- Efter kronolänsmannen Skyttners påstående fälles pigan Anna Jonsdotter i Hallsta, att för första gången lönskaläge böta 1 riksdaler 32 skilling.

Fångskjutslängd, exempel Olof Ersson

Fångskjuts Färila - Järusö 1809

30 juni

Drängen **Olof Ersson** från Björkberg arresterad som misstänkt för mord av herr adjutanten Östberg. 6 dagar hållen under urtima tinget, sedan aförd till Gäule slottshäkte med domhavandens fångförpassning

Kostnad för transport Färila-Järusö och mat: 17 skilling banco

7391		7392		O. Järusö		Färila		Järusö	
Mar. 22.	22/3	22/3	22/3	1.	1.	1.	1.	1.	1.
<p>Herr. Gerj. Norander Färila Sohn, hemkomst skjutskjut i vid af invidtalen i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>				<p>Herr. Gerj. Norander Färila Sohn, hemkomst skjutskjut i vid af invidtalen i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>		<p>Herr. Gerj. Norander Färila Sohn, hemkomst skjutskjut i vid af invidtalen i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>		<p>Herr. Gerj. Norander Färila Sohn, hemkomst skjutskjut i vid af invidtalen i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>	
<p>Stämman Lars Olofson i Svedja sängs bud af hvar Adjutanten Östberg till Gefe. Drott. h. r. att v. förordn. i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>				<p>Stämman Lars Olofson i Svedja sängs bud af hvar Adjutanten Östberg till Gefe. Drott. h. r. att v. förordn. i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>		<p>Stämman Lars Olofson i Svedja sängs bud af hvar Adjutanten Östberg till Gefe. Drott. h. r. att v. förordn. i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>		<p>Stämman Lars Olofson i Svedja sängs bud af hvar Adjutanten Östberg till Gefe. Drott. h. r. att v. förordn. i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>	
<p>Juni 30. 30/6</p>				<p>Juni 30. 30/6</p>		<p>Juni 30. 30/6</p>		<p>Juni 30. 30/6</p>	
<p>Drängen Olof Ersson från Björkberg arresterad som misstänkt för mord af herr Adjutanten Östberg:</p>				<p>Drängen Olof Ersson från Björkberg arresterad som misstänkt för mord af herr Adjutanten Östberg:</p>		<p>Drängen Olof Ersson från Björkberg arresterad som misstänkt för mord af herr Adjutanten Östberg:</p>		<p>Drängen Olof Ersson från Björkberg arresterad som misstänkt för mord af herr Adjutanten Östberg:</p>	
<p>Transport</p>				<p>Transport</p>		<p>Transport</p>		<p>Transport</p>	
<p>Färila Sohn. Transport</p>				<p>Färila Sohn. Transport</p>		<p>Färila Sohn. Transport</p>		<p>Färila Sohn. Transport</p>	
<p>O. Järusö h. r. i vid af hvar adjutanten Östberg till Gefe. Drott. h. r. att v. förordn. i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>				<p>O. Järusö h. r. i vid af hvar adjutanten Östberg till Gefe. Drott. h. r. att v. förordn. i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>		<p>O. Järusö h. r. i vid af hvar adjutanten Östberg till Gefe. Drott. h. r. att v. förordn. i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>		<p>O. Järusö h. r. i vid af hvar adjutanten Östberg till Gefe. Drott. h. r. att v. förordn. i Söring förordn. i Svedja och Karöle Byrum</p>	

Fångpass, exempel Olof Ersson

Fångpass

Med fångskjuts efter en häst och säker fängsel om händer och fötter till slottshäktet i Gäule, drängen **Olof Ersson** från Björkberg Orsa vilken, efter vid urtima ting med Ljusdals härad undergången rannsaking såsom misstänkt att hava begått dråp å bondesonen Per Persson i Ryggskog, väl icke åt saken kunna fällas men blivit under framtiden ställd och kommer att uti slottshäktet förvaras till dess Högloul. Kungl. Hovrättens slutliga utslag över honom utfaller. Under resan består honom vanlig fångförplägning 2 skilling banco om dagen, Ygs tingsplats den 1 aug. 1809.

Fångpass.
med fångskjuts efter en häst och säker fängsel om händer och fötter till slottshäktet i Gäule drängen **Olof Ersson** från Björkberg Orsa vilken, efter vid urtima ting med Ljusdals härad undergången rannsaking såsom misstänkt att hava begått dråp å bondesonen Per Persson i Ryggskog, väl icke åt saken kunna fällas men blivit under framtiden ställd och kommer att uti slottshäktet förvaras till dess Högloul. Kungl. Hovrättens slutliga utslag över honom utfaller. Under resan består honom vanlig fångförplägning 2 skilling banco om dagen, Ygs tingsplats den 1 aug. 1809. a Embetets wänqvar,
N:o 41. 2638.
M. G. Ronander

Fångförtäring i Gävle slottshäkte, ex. Olof Ersson

Sammmandrag öfver utbetalda Fångförtäringens Medel vid
Gävle Slotts Arrest från och med den 6 Junii 1809. till och med den 30. April 1810.

År	Månad	Namn	Pågående på		År 1809		År 1810		Dagar		Bröd		Summa					
			Sångstafven	Öfverstämman	Öfverstämman	Öfverstämman	Öfverstämman	Öfverstämman	Öfverstämman	Öfverstämman	Öfverstämman	Öfverstämman						
1809	19. October	Soldaten Iven Englund	8803		8875	25	31	31	87	3	30	116	2 1/2	5	7	5		
					8875			70	30	1	12	40	1 1/2	1	23	1		
					8879			19	19			25	1	4		37	2	
									32	5	32				7	16	3	13
1810	19. Januari	Soldaten Eric Nordlund	8803		8875	25	31	31	87	3	30	116	2 1/2	5	7	6		
					8875			30	30	1	12	40	1 1/2	1	23	1		
					8879			31	106	4	20	141	1	4	3	44	5	
									32	9	14			10	27	19	41	

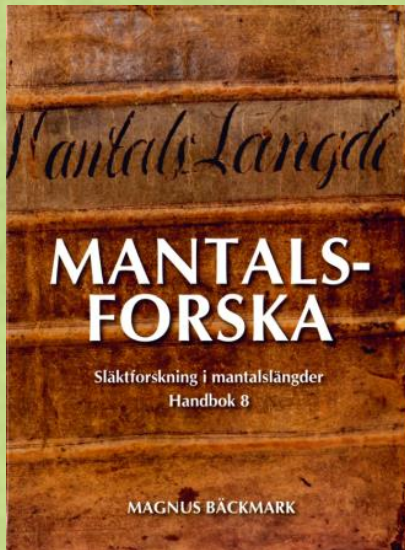
ArkivDigital: Gävleborgs läns
landskontor (X) Elb:267 1809-1809
Bild 1717 / Sida 8534a

19	20	Mangla Segeröberg	8622		1				1			1 1/2	2 1/2		2	10	4
20	Augusti 29	Joh. Sundqvist och E. Vefring	8623		2	46			48	2		1 1/2	2 1/2		2	10	4
30		Pigan Saliks bon. Skans	8624		1	26			27	1		1 1/2	2 1/2		2	10	4
2	13	Kajsa Eila Olof's dotter	8629			11			11			1 1/2	2 1/2		2	10	4
4	3	Sandlvarstien Johan Jens	8634			1			1			1 1/2	2 1/2		2	10	4
7	29	Drängens Hind. Jansson	8637			25			25	1	2	1 1/2	2 1/2		1	23	1
5	9	And. Hind. Hofenlund	8672			3			3			1 1/2	2 1/2		2	10	4
						29			29			1 1/2	2 1/2		2	10	4
						70			70	1	12	40	1 1/2	1	23	1	
						78			78			50	1	4	1	19	7
8 November	21	Drängens Olof Eriksson	8677			31	7	14				1 1/2	2 1/2		2	10	4
						8877						1 1/2	2 1/2		2	10	4

ArkivDigital: Gävleborgs
läns landskontor (X) Elb:267
1809-1809 Bild 1718 / Sida
8534b

Litteraturtips

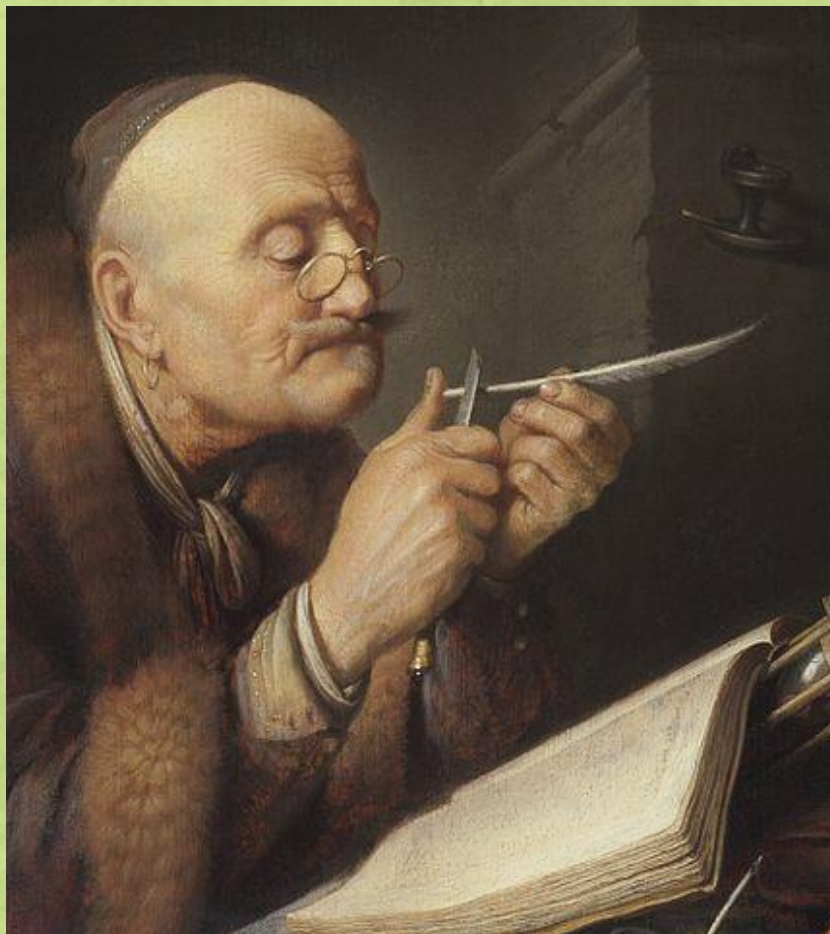
- Riksarkivet: [Hitta i mantalslängder](#)
- Landsarkivet Uppsala: [Sekler av skatter. Skattematerial i landsarkivet](#)

- Släktforskarförbundet, Rötterbokhandeln: [Mantalsforska](#) (Bäckmark, 2016)

- Mantalskrivningen i Sverige före 1860 (Gösta Lext, 1968)

Det här fotot av Okänd
författare licensieras enligt [CC](#)
[BY-SA-NC](#)

Jack!